

NÂNG CAO VAI TRÒ CỦA HIỆU TRƯỞNG TRONG TỔ CHỨC, CHỈ ĐẠO HOẠT ĐỘNG CỦA ĐỘI NGŨ TỔ TRƯỞNG CHUYÊN MÔN Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ

Đỗ Hải Hoà
K31 QLGD Đại học Huế- ĐHSP

Tóm tắt: Đối với người Hiệu trưởng, một trong những nhiệm vụ quan trọng là chỉ đạo, quản lý hoạt động chuyên môn của nhà trường. Muốn thực hiện tốt nhiệm vụ này, người Hiệu trưởng cần lựa chọn, xây dựng và quản lý được đội ngũ Tổ trưởng chuyên môn. Đặc biệt, tổ trưởng chuyên môn phải là người có năng lực chuyên môn vững vàng. Nghiên cứu đã làm rõ vai trò của hiệu trưởng đối trong tổ chức, chỉ đạo hoạt động của đội ngũ tổ trưởng chuyên môn ở trường THCS: Tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM xây dựng kế hoạch chung cho hoạt động của tổ chuyên môn; Tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM thực hiện việc phân công nhiệm vụ cho GV trong năm học mới; Tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM thực hiện hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn; Tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM triển khai việc sử dụng CSVC và TBDH một cách hiệu quả; Tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM thực hiện công tác kiểm tra nội bộ hoạt động của tổ chuyên môn; Tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM thực hiện công tác đánh giá, xếp loại giáo viên trong tổ. Để thực hiện tốt các nội dung trên, hiệu trưởng cần thực hiện phân vai, phân việc và tổ chức các hội nghị triển khai công việc ngay từ đầu năm học. Qua đó, góp phần nâng cao vai trò của hiệu trưởng trong tổ chức, chỉ đạo của hoạt động của tổ đội ngũ tổ trưởng chuyên môn ở trường THCS.

Từ khóa: hiệu trưởng, tổ trưởng chuyên môn, trường trung học cơ sở, vai trò của hiệu trưởng

ENHANCING THE ROLE OF PRINCIPALS IN ORGANIZING AND DIRECTING THE ACTIVITIES OF HEADS OF SUBJECT DEPARTMENTS IN LOWER SECONDARY SCHOOLS

Do Hai Hoa
K31, Educational Management, University of Education, Hue University

Abstract: For a principal, one of the critical responsibilities is to direct and manage the professional activities of the school. To fulfill this task effectively, the principal must select, develop, and manage the team of subject department heads. Particularly, the department heads should possess solid professional expertise. This study highlights the principal's role in organizing and directing the activities of subject department heads in lower secondary schools, including: organizing and directing the team of department heads in developing a collective plan for the activities of subject departments; organizing and directing the department heads to allocate tasks to teachers at the beginning of the academic year; organizing and directing department heads to conduct professional department meetings; organizing and directing department heads to effectively utilize facilities and teaching equipment; organizing and directing department heads in conducting internal assessments of department activities; and organizing and directing department heads in evaluating and classifying teachers within the department. To perform these tasks well, the principal must allocate roles, assign tasks, and organize work implementation meetings at the start of the academic year. This contributes to enhancing the principal's role in organizing and directing the activities of department heads in lower secondary schools.

Keywords: principal, subject department head, lower secondary school, principal's role

I. GIỚI THIỆU

Đối với người Hiệu trưởng, một trong những nhiệm vụ quan trọng là chỉ đạo, quản lý hoạt động chuyên môn của nhà trường. Muốn thực hiện tốt nhiệm vụ này, người Hiệu trưởng cần lựa chọn, xây dựng và quản lý được đội ngũ Tổ trưởng chuyên môn. Đặc biệt, tổ trưởng chuyên môn phải là người có năng lực chuyên môn vững vàng. Điều này thực sự quan trọng, vì để có năng lực đó đòi hỏi người TTCM phải có quá trình tự học tập, rèn luyện và trau dồi, và thông qua quá trình này mới cho TTCM kinh nghiệm, khả năng phán đoán năng lực chuyên môn của tổ viên một cách chính xác nhất. Ngoài ra, TTCM phải là người có uy tín trong tập thể sư phạm nhà trường, phải nhiệt tình, tích cực, có tinh thần trách nhiệm cao trong công tác. Quản lý đội ngũ TTCM là nhiệm vụ cấp thiết, là một trong những giải pháp có tính đột phá nâng cao chất lượng dạy học, nâng cao hiệu quả hoạt động của nhà trường. Với mong muốn góp phần xây dựng và quản lý đội ngũ TTCM ở các trường THCS của quận Hà Đông (Hà Nội) có đủ phẩm chất, năng lực, có bản lĩnh chính trị vững vàng, đủ về số lượng, đồng bộ về cơ cấu, đáp ứng được yêu cầu đổi mới căn bản toàn diện giáo dục, cần thiết phải nâng cao vai trò của hiệu trưởng trong tổ chức, chỉ đạo của hoạt động của tổ đội ngũ tổ trưởng chuyên môn ở trường THCS.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Tổ trưởng chuyên môn và quan hệ giữa tổ trưởng chuyên môn với hiệu trưởng ở trường trung học cơ sở

Theo điều 14 - Điều lệ trường THCS, trường THPT và trường phổ thông có nhiều cấp học ban hành kèm theo Thông tư số 32/2020/TT-BGDĐT, ngày 15/9/2020 của Bộ trưởng Bộ GD - ĐT (gọi chung là Điều lệ trường trung học) quy định: Cán bộ quản lý, giáo viên, viên chức làm công tác thư viện, thiết bị giáo dục, cán bộ làm công tác tư vấn cho học sinh của nhà trường được tổ chức thành các tổ chuyên môn. Tổ chuyên môn có tổ trưởng, nếu có từ 07 thành viên trở lên thì có tổ phó. Tổ trưởng, tổ phó tổ chuyên môn do hiệu trưởng bổ nhiệm, chịu sự quản lý, chỉ đạo của hiệu trưởng. Tổ chuyên môn có nhiệm vụ: Chủ động xây dựng kế hoạch dạy học và giáo dục theo chương trình môn học, hoạt động giáo dục thuộc chuyên môn phụ trách theo tuần, tháng, học kỳ, năm học; phối hợp với các tổ chuyên môn khác xây dựng kế hoạch giáo dục của nhà trường; Đề xuất lựa chọn sách giáo khoa, xuất bản phẩm tham khảo

để sử dụng trong nhà trường theo quy định của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo; Thực hiện kế hoạch giáo dục của tổ chuyên môn theo kế hoạch giáo dục của nhà trường đã được hội đồng trường phê duyệt; Tham gia đánh giá, xếp loại giáo viên theo chuẩn nghề nghiệp giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông theo quy định của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo; Tham gia bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ theo kế hoạch của tổ chuyên môn và của nhà trường; Thực hiện các nhiệm vụ khác do hiệu trưởng phân công.

Tóm lại, đội ngũ TTCM có thể hiểu là tập hợp những giáo viên đứng đầu các tổ chuyên môn, giỏi chuyên môn, vững nghiệp vụ, nhiệt tình trong công tác, được Hiệu trưởng bổ nhiệm và chịu trách nhiệm trước Hiệu trưởng về việc quản lý và điều hành mọi hoạt động của các tổ chuyên môn, góp phần đưa nhà trường hoàn thành mục tiêu giáo dục. Trong nhà trường, đội ngũ tổ trưởng chuyên môn là lực lượng quyết định hoạt động giáo dục của nhà trường dưới sự quản lý trực tiếp của hiệu trưởng. Mỗi tổ trưởng chuyên môn đảm nhận quản lý một môn học hoặc một nhóm môn học cùng các hoạt động của tổ bộ môn đó. Vì vậy đội ngũ tổ trưởng chuyên môn đảm nhận công tác giáo dục, dạy và học có đủ tiêu chuẩn chuyên môn và nghiệp vụ theo quy định.

Trong nhà trường THCS, đội ngũ TTCM có vị trí, vai trò rất quan trọng trong công tác quản lý hoạt động chuyên môn của GV trong tổ, quản lý chất lượng học tập của học sinh và quản lý các hoạt động khác theo sự phân công của HT. TTCM là người giúp HT điều hành các hoạt động nghiệp vụ chuyên môn liên quan đến dạy và học; trực tiếp quản lý tổ viên trong tổ theo nhiệm vụ qui định; là người trực tiếp truyền đạt thông tin từ HT đến GV và trao đổi thông tin với HT. TTCM giúp nhà trường triển khai kế hoạch hoạt động của nhà trường đến từng GV và tổ chức thực hiện kế hoạch chung đó. Do đó, TTCM là mắt xích quan trọng trong tổ chức bộ máy nhà trường để nhà trường hoạt động có hiệu quả nhất. TTCM thực thi nhiệm vụ của mình về quản lý việc thực hiện chương trình, nội dung, đổi mới phương pháp giảng dạy; quản lý chặt chẽ, đúng qui chế về kiểm tra đánh giá GV về năng lực chuyên môn; quản lý phong trào tự rèn luyện của GV; quản lý toàn diện tổ, tổ chức hoạt động thi đua; nắm được kết quả học tập của HS thuộc bộ môn quản lý để có biện pháp nâng cao chất lượng giáo dục; đề xuất, xây dựng kế hoạch các hoạt động nội, ngoại khóa để thực

hiện mục tiêu giáo dục...

TTCM là đầu mối để HT quản lý nhiều mặt nhưng chủ yếu vẫn là hoạt động chuyên môn, tức là hoạt động dạy học trong nhà trường. Chính vì thế, quản lý đội ngũ TTCM là trách nhiệm, nhiệm vụ cấp thiết của HT nhằm đảm bảo bộ máy tổ chức nhà trường hoạt động nhịp nhàng, để tất cả các thành viên trong trường cùng hướng về nhiệm vụ chung là nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục để thực hiện thành công sự nghiệp công nghiệp hóa- hiện đại hóa đất nước.

2.2. Nâng cao vai trò của hiệu trưởng trong tổ chức, chỉ đạo của hoạt động của tổ đội ngũ tổ trưởng chuyên môn ở trường THCS.

Ở trường THCS đội ngũ tổ trưởng chuyên môn là những người trực tiếp thay mặt hiệu trưởng quản lý công tác chuyên môn, đây cũng là đội ngũ trực tiếp tham mưu cho hiệu trưởng về tất cả những nội dung liên quan đến hoạt động chuyên môn của nhà trường. Theo lý thuyết phân loại cán bộ quản lý ở trường THCS, Hiệu trưởng là người quản lý cao nhất trong nhà trường với nhiệm vụ chủ yếu là định hướng, tổ chức, chỉ đạo triển khai kế hoạch chung của nhà trường; đội ngũ TTCM là người trực tiếp thực thi các nhiệm vụ về phát triển chuyên môn cho các tổ chuyên môn. Do đó, công việc chính của đội ngũ này là trực tiếp tổ chức, chỉ đạo triển khai kế hoạch nhiệm vụ năm học của Hiệu trưởng đến tập thể GV trong tổ CM mình phụ trách. Để nâng cao chất lượng hoạt động cho đội ngũ tổ trưởng chuyên môn cũng như hiệu quả hoạt động của các tổ chuyên môn trong nhà trường thì Hiệu trưởng cần phải triển khai các kế hoạch tổ chức, chỉ đạo, điều hành đội ngũ TTCM hoàn thành tốt nhiệm vụ quản lý hoạt động của tổ chuyên môn quan đó giúp đội ngũ này phát huy được năng lực quản lý và thực hiện tốt nhiệm vụ, quyền hạn của người tổ trưởng chuyên môn.

2.2.1. Tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM xây dựng kế hoạch chung cho hoạt động của tổ chuyên môn: Xây dựng kế hoạch hoạt động của tổ chuyên môn được xem là một trong những nhân tố quyết định đến chất lượng dạy và học trong nhà trường. Do vậy, tổ chức và chỉ đạo đội ngũ TTCM xây dựng được kế hoạch hoạt động cho tổ chuyên môn một cách hiệu quả là nhiệm vụ trọng tâm của người Hiệu trưởng. Kế hoạch của tổ chuyên môn thường tập trung vào các nội dung chính như: Thực hiện kế hoạch dạy học, sinh hoạt chuyên môn, nghiên cứu khoa học, kiểm tra đánh

giá GV và học sinh,...

Kế hoạch hoạt động của tổ phải được xây dựng một cách khoa học, cụ thể phù hợp với nhiệm vụ và chỉ tiêu của kế hoạch chuyên môn chung của nhà trường. Hiệu trưởng phải cung cấp những thông tin căn bản, những căn cứ để đội ngũ TTCM xây dựng kế hoạch hoạt động cho tổ để đảm bảo tính thống nhất trong toàn trường.

2.2.2. Tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM thực hiện việc phân công nhiệm vụ cho GV trong năm học mới: Việc phân công giảng dạy và chủ nhiệm ngay từ đầu năm học cho GV một cách hợp lý, đảm bảo phù hợp với năng lực, sở trường của GV, thực hiện đúng định mức biên chế là nhiệm vụ của Hiệu trưởng, ban giám hiệu và các TTCM.

2.2.3. Tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM thực hiện hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn: Hiệu quả hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn chỉ đạt được khi nhận được sự quan tâm chỉ đạo của ban giám hiệu, đặc biệt trực tiếp chỉ đạo là Hiệu trưởng. Công tác tổ chức chỉ đạo của hiệu trưởng đến đội ngũ TTCM thường tập trung vào các nội dung sau: Triển khai kế hoạch của tổ về dạy và học, dạy học tự chọn, ôn thi, bồi dưỡng HS giỏi, phụ đạo HS yếu, kém, làm và sử dụng ĐDDH, TBDH; Chỉ đạo việc thực hiện kế hoạch cá nhân của tổ viên, từ kế hoạch chung đến kế hoạch cụ thể của tổ (việc triển khai, theo dõi, đôn đốc, kiểm tra, đánh giá việc thực hiện...); Tổ chức các hoạt động chuyên môn trong tổ nhằm nâng cao chất lượng dạy học (dự giờ, thao giảng, trao đổi, tư vấn, thúc đẩy, thảo luận các vấn đề vướng mắc trong dạy học, phát hiện và nhân rộng các nhân tố tích cực trong đổi mới dạy học, đổi mới kiểm tra, đánh giá, ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học...); Tổ chức bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên trong tổ theo yêu cầu hiện nay (đổi mới phương pháp dạy học, đổi mới kiểm tra, đánh giá, dạy học theo chuẩn kiến thức kỹ năng, ra đề kiểm tra, thực hiện việc cho điểm theo quy định, kế hoạch dự giờ của các thành viên trong tổ...); Chỉ đạo việc viết đề tài nghiên cứu khoa học, viết sáng kiến cải tiến kỹ thuật; Tư vấn cho Hiệu trưởng về phân công giáo viên, đánh giá, xếp loại, đề xuất khen thưởng, kỷ luật giáo viên; Năm được kết quả, tình hình học tập của học sinh thuộc bộ môn quản lý để có biện pháp nâng cao chất lượng giáo dục; Phối hợp các bộ phận khác trong cơ cấu tổ chức của nhà trường để thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện.

2.2.4. Tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM triển khai việc sử dụng CSVC và TBDH một cách

hiệu quả: Hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường THCS thường gắn liền với yêu cầu sử dụng CSVC và TBDH, qua đó nhằm tăng cường các phương tiện trực quan để tổ chức cho học sinh tự nghiên cứu và khám phá. Trong công tác chỉ đạo này hiệu trưởng cần hướng dẫn cho đội ngũ TTCM phải tập trung vào các nội dung chính là: Phổ biến cho các GV trong tổ về vai trò của việc sử dụng CSVC và TBDH cũng như các yêu cầu sử dụng; Lập sổ theo dõi việc sử dụng CSVC và TBDH; Tổ chức tập huấn cho GV biết cách sử dụng các thiết bị dạy học mới; Tăng cường các điều kiện cần thiết để GV sử dụng một cách hiệu quả các TBDH; Khuyến khích động viên GV sử dụng có hiệu quả CSVC và TBDH; Thực hiện tốt chế độ kiểm tra định kỳ, hoặc đột xuất để ngăn chặn tình trạng không sử dụng, hoặc sử dụng không hiệu quả CSVC và TBDH; Tổ chức thăm quan học hỏi kinh nghiệm ở các trường bạn.

2.2.5. Tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM thực hiện công tác kiểm tra nội bộ hoạt động của tổ chuyên môn: Việc thực hiện công tác kiểm tra nội bộ trong tổ chuyên môn là việc làm thường xuyên và liên tục, qua đó để đảm bảo các tổ chuyên môn hoạt động một cách có hiệu quả. Do vậy, khi Hiệu trưởng thực hiện chỉ đạo đối với đội ngũ TTCM về công tác kiểm tra nội bộ hoạt động của tổ cần tập trung vào những vấn đề trọng tâm sau: Kiểm tra việc thực hiện chương trình, kế hoạch giảng dạy các môn trong tổ chuyên môn gồm giảng dạy chính khoá, phụ đạo HS yếu, kém; bồi dưỡng HS giỏi; Kiểm tra việc thực hiện các nội dung đổi mới phương pháp dạy học, đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh, đổi mới công tác nghiên cứu khoa học; kiểm tra việc thực hiện hồ sơ sổ sách của giáo viên; Kiểm tra đánh giá học sinh của giáo viên, chế độ cho điểm; Kiểm tra việc thực hiện các nội dung đổi mới trong quản lý và dạy học của giáo viên, của tổ; kiểm tra việc quản lý, chỉ đạo GV trong việc sử dụng và bảo quản trang thiết bị dạy học, giáo dục và tự làm đồ dùng dạy học; Kiểm tra việc chỉ đạo GV trong việc xây dựng và quản lý ngân hàng đề kiểm tra và thi.

2.2.6. Tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM thực hiện công tác đánh giá, xếp loại giáo viên trong tổ: Để giúp đội ngũ tổ trưởng chuyên môn thực hiện tốt công tác này Hiệu trưởng cần tập huấn cho đội ngũ TTCM, các quy định về đánh giá, xếp loại GV trong học kỳ và cuối năm học; cung cấp các văn bản hướng dẫn đánh giá, xếp loại GV của Bộ, hướng dẫn của phòng; các văn bản hướng

dẫn đánh giá GV theo chuẩn nghề nghiệp. Cần cụ thể hoá các nội dung hướng dẫn cách đánh giá, xếp loại GV. Qua đó giúp đội ngũ TTCM có định hướng trong việc đánh giá xếp loại trong tổ đúng theo quy chế, khách quan, công bằng.

Để thực hiện có hiệu quả các nội dung trên, qua đó góp phần nâng cao vai trò của mình trong tổ chức, chỉ đạo của hoạt động của tổ đội ngũ tổ trưởng chuyên môn ở trường THCS, Hiệu trưởng cần Đề giải pháp này thực hiện có hiệu quả, hiệu trưởng các trường THCS cần nắm vững mục đích, yêu cầu, nội dung trong công tác chỉ đạo, điều hành hoạt động của nhà trường; đồng thời phải có kỹ năng quản lý trong công tác này như: đảm bảo cung cấp đầy đủ các văn bản hướng dẫn, các tài liệu hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ năm học của Bộ, của phòng giáo dục đến các phó hiệu trưởng, các TTCM, tổ chức nghiên cứu, học tập và quán triệt thực hiện; thường xuyên quan tâm tổ chức, chỉ đạo đội ngũ TTCM phát huy vai trò của mình; tổ chức các chương trình tập huấn, bồi dưỡng năng lực quản lý cho đội ngũ TTCM; phải thực hiện thương xuyên chế độ giao ban lãnh đạo hằng tuần, hằng tháng có sự tham gia của các TTCM. Từ đó, hiệu trưởng trường THCS cần cụ thể hóa các nội dung chỉ đạo quản lý như:

Từ đầu năm học, phải phân công trách nhiệm quản lý công tác chuyên môn trong nhà trường cho phó hiệu trưởng phụ trách chuyên môn, thường xuyên có những trao đổi, giám sát hoạt động của đội ngũ TTCM và các tổ chuyên môn, nắm bắt kịp thời diễn biến tình hình cũng như các nguyên nhân để có kế hoạch điều chỉnh;

Tổ chức Hội nghị liên tịch, xác định yêu cầu, mục đích của việc phân công nhiệm vụ cho GV trong năm học, định hướng những mục tiêu nhằm đảm bảo chất lượng mũi nhọn, chất lượng đại trà, đồng thời phát huy được khả năng chuyên môn cũng như có điều kiện để GV học hỏi lẫn nhau. Giao cho đội ngũ TTCM trực tiếp chỉ đạo việc phân công giảng dạy và chủ nhiệm cho giáo viên trong tổ;

Tổ chức tập huấn cho đội ngũ TTCM về các nội dung như: Cách thức xây dựng kế hoạch hoạt động; phân công nhiệm vụ cho GV;

Tổ chức các hình thức sinh hoạt chuyên môn cho tổ; Yêu cầu về sử dụng hiệu quả CSVC và trang thiết bị dạy học cho GV trong tổ; Kiểm tra đánh giá nội bộ tổ; Đánh giá xếp loại GV trong tổ;

Thường xuyên duy trì công tác giao ban của nhà trường để triển khai cũng như nắm bắt tình

hình hoạt động chung của nhà trường, đặc biệt là hoạt động của đội ngũ TTCM. Qua đó, có các chỉ đạo kịp thời và thống nhất để các TTCM trực tiếp chỉ đạo hoạt động của tổ chuyên môn thực hiện theo kế hoạch và có những điều chỉnh kế hoạch hoạt động chuyên môn phù hợp với tình hình thực tế.

Để đạt được điều này, hiệu trưởng cần chú trọng xây dựng môi trường làm việc tích cực, khuyến khích sự sáng tạo và đổi mới trong các tổ chuyên môn, đồng thời tổ chức các khóa đào tạo nâng cao năng lực quản lý cho tổ trưởng. Hơn nữa, việc thiết lập cơ chế phối hợp và đánh giá hiệu quả hoạt động của các tổ chuyên môn sẽ là yếu tố then chốt để đảm bảo sự thành công trong công tác quản lý và phát triển chuyên môn.

III. KẾT LUẬN

Việc nâng cao vai trò của hiệu trưởng trong tổ chức và chỉ đạo hoạt động của tổ trưởng chuyên môn tại các trường trung học cơ sở không chỉ góp phần cải thiện chất lượng quản lý giáo dục mà còn thúc đẩy sự phát triển toàn diện của nhà trường. Hiệu trưởng cần thể hiện vai trò định hướng chiến lược, hỗ trợ chuyên môn, và tạo động lực cho tổ trưởng chuyên môn, đảm bảo các hoạt động giảng dạy và học tập diễn ra hiệu quả và đồng bộ. Kết quả nghiên cứu không chỉ khẳng định tầm quan trọng của vai trò hiệu trưởng mà còn cung cấp những gợi ý thiết thực cho việc cải thiện các chính sách và phương pháp quản lý giáo dục tại các trường trung học cơ sở, hướng tới mục tiêu nâng cao chất lượng giáo dục phổ thông trong giai đoạn hội nhập hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bộ Giáo dục & Đào tạo (2020), *Điều lệ trường trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học* (Ban hành kèm theo thông tư số 32/2020/TT- BGĐT ngày 15/9/2020 của Bộ trưởng Bộ GD-ĐT, Hà Nội)

Đặng Quốc Bảo & Nguyễn Văn Lê (2018). *Quản lý giáo dục và đổi mới quản lý giáo dục trong bối cảnh hội nhập quốc tế*. Nhà xuất bản Đại học Sư phạm.

Nguyễn Thị Thu Hiền (2018), *Quản lý đội ngũ TTCM của HT các trường THCS thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai*, Luận văn Thạc sĩ QLGD, trường ĐHSP, ĐH Huế.

Trần Thị Minh Hiếu (2015), *Biện pháp quản lý đội ngũ TTCM của HT các trường Huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai*, Luận văn Thạc sĩ QLGD, trường ĐHSP, ĐH Huế.

Trần Kiêm (2009), *Những vấn đề cơ bản của khoa học quản lý giáo dục*, NXB ĐHSP, Hà Nội

Thái Duy Tuyên (2003), *Những vấn đề chung của quản lý giáo dục*, NXB Đại học sư phạm

Lê Quang Sơn (2017). *Nâng cao hiệu quả hoạt động của tổ chuyên môn trong trường trung học cơ sở*. Tạp chí Quản lý Giáo dục, 9(1), 45-50.